

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- заменик тужиоца за ратне злочине Небојша Марковић,
- пуномоћник оштећених Наташа Кандић,
- сви оптужени, и
- браниоци адвокати: Бранкица Мајкић бранилац оптужених Деветака и Девчића, Градимир Налић бранилац оптуженог Радојчића, Војислав Вукотић бранилац опт.Крњајића, Бранко Лукић бранилац оптуженог Миодрага Димитријевића и Влајковића, Јасмина Живић бранилац оптуженог Перића, Бранко Димић бранилац опт.Јосиповића, Гордана Живановић бранилац опт.Јована Димитријевића, Слободан Живковић бранилац оптужених Стојановића и Бачића према коме је поступак раздвојен, Бранислава Фурјановић бранилац оптужених Косијера и Стевановића, Радослав Шошкић бранилац опт.Николајидиса.

КОНСТАТУЈЕ СЕ да је за данас било одређено саслушање сведока оштећене Валентине Рендулић преко Жупанијског суда у Осијеку видео конференцијска веза.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан судија Мирослав Рожац, овде Виши суд у Београду – судија Оливера Анђелковић. Реците ми везано за позивање сведока Валентине Рендулић?

Судија Жупанијског суда у Осијеку Мирослав Рожац: Колеге, Валентина Рендулић сведокиња коју сте ви данас позвали путем нас је поново изјавила да не жели сведочити и није приступила данас на ову расправу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

КОНСТАТУЈЕ СЕ да је судија Жупанијског суда у Осијеку Мирослав Рожац обавестио веће да за данас позвани сведок оштећена Валентина Рендулић је поново обавестила Жупанијски суд у Осијеку да не жели да сведочи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тужиоче, везано за овог сведока-оштећену, пошто је то Ваш доказни предлог, други пут се већ дешава да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Одустајем од њеног саслушања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Заменик тужиоца Небојша Марковић изјављује да одустаје од саслушања сведока-оштећене Валентине Рендулић.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

ОТКЛАЊА СЕ извођење доказа саслушањем сведока-оштећене Валентине Рендулић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одјављујемо се са Жупанијским судом у Осијеку. Довиђења, поздрављамо Вас.

Судија Жупанијског суда у Осијеку Мирослав Рожац: Довиђења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пошто смо у 10:30 одредили линк са Жупанијским судом у Вуковару за саслушање сведока Ивана Пољака и Мирка Рудића, остало је значи да у 10:30 будемо овде у судници.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан судија Јадранка Курбел, од сведока ко је дошао?

Судија Жупанијског суда у Вуковару ЈАДРАНКА КУРБЕЛ: Добар дан, поздрав Вама и вијећу. Од свједока дошао је Иван Пољак, Мирко Рудић није приступио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли уредно позван?

Судија Жупанијског суда у Вуковару ЈАДРАНКА КУРБЕЛ: За остале свједоке у овом тједну доставе су уредне.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ми реците за Мирка Рудића да ли је био уредно позван за данашњи претрес?

Судија Жупанијског суда у Вуковару ЈАДРАНКА КУРБЕЛ: За кога?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мирка Рудића, овај што није дошао?

Судија Жупанијског суда у Вуковару ЈАДРАНКА КУРБЕЛ: Је, достава је уредна, међутим он није приступио. У овом тједну за све остале свједоке такође су враћени позиви као уредни, а свједок Анто Марић је доставио медицинску документацију из које је видљиво да болује од тешког тумора и да неће приступити, он није ништа написао али из овога се види да није у могућности доћи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. За ове остале?

Судија Жупанијског суда у Вуковару ЈАДРАНКА КУРБЕЛ: За остале су позиви уредни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли је приступио судијски помоћник Вишег суда у Београду Маријета Месарић?

Судија Жупанијског суда у Вуковару ЈАДРАНКА КУРБЕЛ: Јесте, она је овдје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес ОДРЖИ.

Претрес је јаван.

Главни претрес СЕ НАСТАВЉА у 10 часова и 39 минута.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

ИСПИТИВАЊЕ СВЕДОКА

СВЕДОК ИВАН ПОЉАК

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан господине Пољак, да ли ме чујете?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Добар дан, чујем Вас добро. Ви мене?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чујем Вас одлично. Ваши лични подаци, име Вашег оца?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Име оца Јакоб.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оца Јакоба, шта сте Ви по занимању?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја сам пољопривредни инжињер.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пољопривредни инжињер, са станом у? Ваша адреса?

Сведок ИВАН ПОЉАК: У Ловасу, Вуковарска 29.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ловас, Улица Вуковарска број 29. Година рођења?

Сведок ИВАН ПОЉАК: 15.09.1958.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рођен 1958. године, где сте рођени?

Сведок ИВАН ПОЉАК: У Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У Ловасу.

Сведок ИВАН ПОЉАК, од оца Јакоба, рођен 15.09.1958. године у Ловасу, пољопривредни инжињер, са станом у Ловасу, Улица Вуковарска број 29.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја ћу Вам прочитати имена и презимена оптужених, па ћете ми рећи да ли сте са неким у сродству или: Љубан Деветак, Милан Девчић, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић и Александар Николајидис?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисам с никим у сродству.

Са оптуженима несродан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Бићете саслушани као сведок, као сведок сте дужни истину да говорите, давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на поједина питања уколико би себе или неког свог блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу. Пре него што кренете да дајете исказ положићете заклетву понављајући ове речи које ја изговорим. Заклињем се.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Заклињем се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ћу о свему.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да ћу о свему.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Што пред судом будем питан.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Што пред судом будем питан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Говорити само истину.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Говорити само истину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да ништа што ми је познато нећу прећутати.

Сведок ИВАН ПОЉАК: И да ништа што ми је познато нећу прећутати.

Опоменут, упозорен, а након полагања заклетве изјављује:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пред Вишим судом у Београду води се кривични поступак против ових четрнаест лица због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва. Предмет оптужбе је страдање шездесетдевет хрватских цивила у месту Ловас у десетом и једанаестом месецу 1991. године, ближи предмет оптужбе је напад на Ловас, страдање цивила приликом напада, затим у овом периоду убиства, телесна повређивања, противзаконита затварања цивилног становништва и страдање цивила приликом догађаја на тзв. минском пољу. Испричаћете суду шта је Вама у вези свих ових дешавања познато, да ли сте у том периоду били у Ловасу, да ли је неко Ваш страдао, да ли неког од оптужених знате и уосталом све што знате у вези ових дешавања непосредно пред напад, на дан напада и даље. Изволите господине Пољак.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Хвала. Ево овако, почећу од саме ситуације прије напада која је била, како бих рекао, некако напета и трајало је то неких можда десетак дана и више. Трајало је то прилично више али је оно, како бих рекао, најнапетије је било тих неких десетак-петнаест дана прије самог напада јер било је бомбардирања и бомбардирања цркве и неких кућа које су одабране мислим случајно. Ситуација кажем пред сам напад била је таква да у селу није било струје, значи ноћи су биле стварно мркле и стравичне, чекало се само да се нешто деси оно што смо и очекивали само нисмо знали како ће то све изгледати и како ће то све завршити. Тих задњих дана састали смо се ми тамо у селу горе мало смо причали о свему, шта сутра, има ли каквих нових информација. Знали смо да смо у окружењу, да нисмо могли према Вуковару, према Винковцима, па овамо на други крај значи био је тамо с једне стране Дунав, с друге стране је била граница Србије значи са Шидом тако да једноставно били смо у окупацији из које нисмо могли изаћи него смо били остављени да се сналази како ко зна и уме, тако да није било никакве ни организоване одбране, нити, било

је то све онако како ко се договори са некаквом својом екипом. И тог јутра 10.10.1991. почео је минобацачки напад на један део села. Наравно нисмо се ми снашли у томе, нисмо знали ни шта се дешава, пуцњава је почела и рафали су и некакве мање експлозије, то су биле вероватно ручне бомбе или некакви експлозивни и чула се пуцњава од једне стране села, то је била овако рафална паљба, претпоставило се да су то пјешадијска наоружања.

Још у селу су радили телефони који, ван Ловаса нисмо могли се ћути с никим, али смо се у селу чули. Ја сам тад кад је та пуцњава почела називао колегу Ђуку Пољака који је мој презимењак али није ми рођак, није ми родбина, није ми се јавио. Онда сам звао Перу Бадањка, није ми се ни он јавио. Касније сам звао моју сестру Анкицу која се јавила и рекла је да су били људи по њеног супруга, значи мог шогора или зета и да су га одвели. Ја питам «ко је био», каже «био је Милан Радојчић ваљда, Миленко Рудић», не знам да ли Жељко Крњајић, не знам за то, углавном неки људи, ти које сам набројао су били сигурно. Ја питам шта су рекли, као рекли су «Јосип ће се вратити, нема, Бебо не мораш ти», она је имала надимак Беба», «немаш никакве бриге, он ће се вратити» итд.

И онда шта сам, онда сам, ништа. Чекао сам, био сам код куће, код мене у кући сам спремио у новом подруму моје куће која је била израђена крај оца кућа до куће и тамо сам неких дрвених заштита ставио некаквих балвана на прозоре у случају граната да се ти људи тамо спасе на неки начин. Ставили смо неколико лежачева и било је тих дана тринаест особа. Ту су били моји родитељи мама и отац и моја супруга и кћер трогодишња и сусједа је било неколико тако да нас је све скупа било тринаест. И тога дана кад је напад био био је и мој стриц Јосо, Јосип Пољак који је био преко пута мене две куће овако укусо и кад је он повирио да види где су, тај дан је било чишћење, то смо касније сазнали тај израз и тај начин дјеловања, чишћење по кућама и још он мене пита «Шта ћу, да идем преко кући или ће ми запалити кућу ако ме не буде било». Ја кажем «Јосо, ја не знам», и он је одлучио ићи ван и отишао је ван и више се није вратио. Није прошло можда једно пола сата кад су дошли и наша кућа је дошла на ред за претрес или како би се то рекло чишћење и ја сам се јавио кад је овај наоружани војник стигао, ја се јавио и пришао сам горе капији, пошто је моје двориште онако дубоко, ишао сам до капије и препознао сам човека био је из Товарника, ја не

знам како се зове, мислим да је Ступар али нисам сигуран да је тако, мислим да је. И питам га «шта ће бити», кажу «је ли имаш оружје», ја кажем «чуј, мој отац је био ловац, имам ловачку пушку и метака», каже «иди донеси». Отишао је он са мном до подрума, ја сам њему то дао и метке ловачке у реденику и то је он понео са собом. Ја сам питао шта ће бити, каже он «идете сви горе у задругу тамо је скуп», а у задрузи има једно велико двориште са механичком радионом, то је значи затворена хала, тамо су се скупљали. Ми то тад нисмо знали, и мој отац, и ја, Ивица Видић покојни, он је погинуо неколико дана касније смо кренули ван, кренуле су и жене са дјецом и у међувремену преко пута су код Драгана Тепавца, то је мој сусјед преко пута, старији човјек онда у то доба, мислим да он није био вани, него пред њим је била екипа од четири-пет људи наоружаних и овај један Зоран Тепавац мислим да је звао као Браца, али немојте ићи сви, још овај виче «јер смо рекли да не иду сви, само мушкарци».

И да то сам заборавио мог, јесам ли рекао Ивица Видић, био је он са мном и отац мој и ја од мушких и кренули смо као ми мушки горе у ту радионицу и пролазили смо крај стричеве куће кад мој отац каже «иди види где је стриц». Ја кажем «нећу, па видиш да су људи наоружани још ће пуцати на нас», тако да нисам ја ишао, каже он «Идем ја». Отишао је он и није га било неко вријеме. Онда кад се вратио каже «Убили су га, ено лежи на подруму, на степеништу, убили су га». И ништа, ајде ми, нема ту времена ни за плач јер следећи си ти по реду и тако како бих то назвао, док је онда из суседне куће ту где смо ми стајали значи једно педесет метара ниже, из куће од Јосипа Ходака изашао је један војник и након пар минута је почела буктиња куће и почела је та кућа горити. И добро, ми смо се упутили даље у машинску радионицу, дошли смо горе на улаз на ту велику капију и ту се већ формирала некаква организовани смештај тамо војника, не знам ни ја, касније се канцеларија направила и кухиња је касније радила ту. И добро онда су мог оца вратили кући, мислим да га је, не знам сад ко је био, људи кажу «је ли имате ви дозволу за пиштољ», каже «имам». «Је ли имате дозволу за пушку», каже «Имам», «ајде чика Јакша ви се вратите назад кући», тако да се он вратио, а ја и овај Ивица Видић смо отишли унутра у радионицу. Кад смо отворили ту велику капију да уђемо унутра већ је тридесетак људи сједило у хали на клупама и оно ја се изненадио, нисам очекивао шта ме чека. Ту смо ми

провели неко време и тамо пред мрак ми дође Берислав Филић којег сам ја исто звао пре тога, то нисам споменуо, звао сам и њега, он је рекао «Код мене су били и отишли су и само су рекли да се покаже кога све има у подруму и ставиш бијелу крпу на капију ван» и то је ознака да је кућа ваљда обиђена да је претрес направљен или већ како би се то назвало. И тражи мене у тој радионици кад је он стигао, у себи сам помислио како је он стигао кад је био код куће, прошли су. Међутим он каже, кад је дошао тражи нафте, нафте значи дизела да опере руке. Ја кажем «шта ће ти», ма каже «био сам на улици и нашила су тројица и повела ме са собом да идемо избрисати слова на неком зиду тамо у центру писало је «Боже чувај Хрватску» и то је морао са руком и узели су боју из трговине, то је морао са руком без четке, без ичега онако то премазати и да се то не види и због тога је тражио нафту да опере руке.

Ту смо ми, падао је мрак и ми смо позвани да се попнемо горе у канцеларије, има две просторије које су биле канцеларије за ту задругу, за ту радионицу. И ту је нас било једно тридесет-четрдесет онако се сабили и ту смо и преноћили и претрпели смо ту пуцњаву испод нас која је оно била стварно застрашујућа. Тијеком ноћи су долазили наоружани људи по два, три, тако, онда су испитивали, свјетлили нам у очи и оно и испитивали ко има оружје, ко ово, ко оно, тако да. Ајде ништа није било, никог нису одводили те ноћи да би ујутро онда су мене извели ван и рекли су да направим попис свих људи који су ту у те две просторије. Ја сам то направио и однео сам преко у канцеларију која је била пре канцеларија исто од пословође у ходнику те старе куће преко пута, значи преко пута дворишта и ту је мислим да је тад био Љубан Деветак ту и тад је питао Милана Радојчића ко сам ја. И онда је он рекао да сам ја син од Јакоба Пољака, онда он «аха, добро» и тако. Ту сам ја добио онда некакво наређење да ћу бити одређен у некакав радни вод и пошто сам био водитељ пољопривредне производње у задрузи прије самог почетка тих ратних дјеловања добио сам задаћу да и даље водим прозводњу, да морамо поскидати усјеве и да се даље треба живити и тако. И то је тако било први дан и касније смо, касније ја више не знам ту шта се дешавало, ја сам отишао горе, рекли су ми да одем по потврду помоћу које ћу се моћи кретати по селу, тако да сам ја ту ноћ могао ићи спавати кући и тако је то било и све остале ноћи сам ја спавао код куће уз ту дозволу коју сам морао имати уза

себе. Наравно тај дан сам морао одмах ставити и бијелу крпу око руке, то је био опет некакав знак распознавања и сваки дан од тог дана сам ишао на посао од седам сати ујутру до четири поподне, а у пет поподне је почињао полицијски сат кад се нико није смио кретати по селу.

Тих дана, значи радили смо које какве послове око припреме дрва за пекару. Доље у долу је била некаква пекара коју је имао један наш сељан и ту се неколико људи формирало да припремају огрев, не огрев него дрво за ложење те фуруне за крух и онда се скупљале свиње по селу, значи оне напуштене куће које су биле ту су се свиње пуштале ван, дотеривале сваки дан у двориште на утовар. И тако, кренуло се ван у поља, прво смо брали јабуке првих дана у задружном воћњаку па смо ишли у неке приватне воћњаке с тим да сам ја морао, касније се променила команда војске у кући на углу преко пута основне школе, сад не знам адресу, мислим да је то Томиславова, прва кућа значи уз магистралу која се пења уз брдо и сваки дан сам морао отићи тамо. На распореду смо добили од Милана Радојчића, не знам ни ја, нашег Жадања па покојног Римара, добијали смо распоред шта би се требало радити и куда ће се дјелатници кретати на којим дјеловима нашег атара. Онда би ми ишли са приколицом за раднике која је била са цирадом и ту је могло стати једно тридесетак радника. Ишли смо сваки дан брати јабуке и доље би на дну села је била рампа коју је држала војска и ту сам ја морао изаћи ван и дати попис особа које излазе ван на њиве и тако би након завршетка дана враћали се назад тај списак би се успоредио са онима људима који су се вратили да не би неко изостао и првих дана се то и претресало, значи претресало се, тражило се да нема неко, да не уноси неко оружје и тако.

Тако је то трајало низ дана, с тим да смо тих дана, ишло је првих дана десетак-петнаест људи на посао, касније се то дигло и кренуло је негде добили смо податке да је било око двеста људи сваки дан укључено, а то је било сад оно осим нас који смо били вани у берби јабука ту је било око педесетак људи, онда ово по кућама што су радили што се пренашало не знам роба, бела техника, ово, оно, многи људи су ишли у шуму рушити дрва и спремати за зиму. Та дрва су се тамо одлагала на једно одлагалиште и ту је онда по неком критеријуму се дијелило по кућама, не знам сад точно како и тако све до тог једног дана кад смо 18.10. или је то 17-ти био па је ту тијеком ноћи било онда тих неугодних ситуација.

17.10. кад смо ми дошли с посла у четири сата имали смо нашег Томислава Шелебаја који је добио онај, како бих рекао, добош као што је некад било «Салаш у малом риту» онако се читао оглас, најприје он огласи са тим бубњем и онда чита проглас и тако да је тај пута рекао нама да останемо ту да ћемо се нешто договорити и тако. Ту смо ми чекали пред задругом пред тим зградама задруге и у међувремену је стигло један или два камиона са војском која је поискакала из тих приколица и недуго затим они су се разишли тамо према основној школи и тако почели се кретати по улици онако не знајући шта се спрема. У једном тренутку кад су се они формирали тамо, заузели свако своја мјеста, отворила се, мала врата су се отворила на радионици и позвани смо сви у колону да идемо један по један на улаз на та врата. Ту су нас пред улазом џепали војници. Ја не знам ко су то, то су били исто људи обучени у шареним, шареној одјећи која је била свакаквих врста и ми смо ту претресани и у дворишту смо се слагали. Исто су били поредани, не нису у почетку, изгледа јесу неколико реди клупа је било поредано, ми смо се поредали у две врсте или три, не знам како, две врсте ваљда и ту смо чекали даља догађања. И онда некакав заповједник, ја не знам шта би он могао бити по чину, је нама уз које какве псовке претио да, не знам ја, чувамо ми људе који су у овим оближњим шумама око нас, да они пуцају сваку ноћ, а нама се чини да су пуцали они међусобно само да би направили панику и да би се што више тих првих дана пуцало јер то је било, ја сам спавао код куће тих, само ту прву ноћ сам преноћио у задрузи, а остало сам био кући и тих ноћи је било пуцњава око кућа па то је било страшно, баш оно застрашивање и убијање у појам. Ту у дворишту смо кажем послагани у врсте и ту је почело предавање, значи тај некакав заповједник је уз одређене псовке претио да ће као ако не буде ноћас пуцало онда тај који је пуцао тај је међу нама, а ако буде пуцало онда ћемо опет бити готови јер знамо да ви њега штитите и тако.

И ту у тој врсти је Љубан Деветак дошао, он није био одмах у почетку, ту је дошао са Ђуром Продановићем у двориште и на команду да се иступи из врсте они који су у радном воду, јер Љубан је вероватно са оним официром договарао да има радни вод који ће требати касније за одређене послове и на команду да се иступи сви они који су, било је ту пролажења кроз прву врсту, па је онда био остав, па где сте ви били у војсци, где сте служили војску и тако

којекакве критике. И онда поново сви назад и онда је Љубан дошао ближе нама и тамо ајде радни вод, и ту је и мене видио и рекао је да иступимо ми радни вод шта чекате и тако да смо ми изашли ван, да би он нас одвео на улицу и рекао «идемо сад у мјесну заједницу тамо ћемо се договорити за даље». Ми смо отишли у мјесну заједницу и онда је још пар ријечи рекао и рекао је да идемо преноћити преко код Мирка Милића у кућу и нас је седамнаест онда било смјештено у ту кућу и ту ноћ смо провели тамо. Рекао је да ујутро никуд не идемо док неко не дође по нас и да се вратимо ту у мјесну заједницу па ће нас у ходнику посложити и иде свако на свој посао. Тако је то и било, ту смо били сви заједно у тој кући и ујутро око осам-девет сати је дошао некакав војник по нас и стварно смо отишли у мјесну заједницу. Тамо смо били посложени у две врсте и свако на своје мјесто нек иде и немојте се пуно кретати по селу, јер полицијски сат је био тад до десет сати или једанаест се могло кретати по селу и даље је било забрањено. И ми смо отишли у ту стару задругу, то је зграда старе задруге која је преко пута те механичке радионице и ту смо ми били смјештени и онда шта, онда смо чули крикове преко из задруге. Неко је рекао као «туку их», па нисмо могли вјеровати. Онда је једна женска, ко је био то, отишла је преко као требала је ићи у кухињу радити, па је отишла тамо и вратила се убрзо и кад је она дошла каже «ено тамо их туку, крви има на дворишту», не да не вјерујемо него не знам шта сад, нисмо уопће слутили да ће бити таквих глупости.

Да, тих првих дана, нисам то, то сам исто заборавио, има тога јако пуно па онда не могу све одједанпут. Тих првих дана 21 или 23. људи је погинуло у том чишћењу у првом дану и тих других, другитрећи, не знам ни ја, да ли су купили људе по кућама и помоћу приколице, убацивало се у приколицу и одвозило на гробље. То су радили опет наши људи из радног вода. Ја нисам био ту захваћен тим послом и кажем ту смо ми чекали до, ја не знам сад точно колико је било сати кад је прва група из дворишта изашла и кренула према центру, њих можда, шта ја знам, десет-петнаест, двадесет и та група, касније је отишло још нисмо ми то све смели ни гледати да не би били опажени и тако смо криомице све то проматрали. Отишла је та група, онда су појединачно пуштали из дворишта поједине људе и ти су људи ваљда пуштени кући по неким критеријумима опет и неки су људи остали. Касније се тамо, не знам сад колико је било сати, је ли подне или један сат или колико је

било зачула се пуцњава рафална, нисмо знали шта се ради, та женска једна је била с нама, каже она «сад су их побили». Ма ја кажем «кога су побили, где ће побит». И ништа ми нисмо знали тамо до пред ноћ, почело се, оно зимско доба, јесење доба у ствари, пада раније мрак и сад оно куда ћемо сад, ако останемо ту ко зна неко ће налетити ту и бићемо и ми да не кажем поубијани. И ми се упутимо у центар, и онда смо дошли тамо у бившу гостиону која је била тамо у центру, био је премештен штаб тај пута и тражили смо пропусницу да би ишли својим кућама на спавање. Међутим, кажу они не можемо ми вама дати, не смемо дати и у том моменту наиђе и доктор Качар. И каже он «дечки шта ви радите ту, ајте са мном требате ми нешто помоћ». И ајде ми седнемо с њим нас четворица и одемо до њега и из једног камиона се износе мадраци ајде мислим се оно ајде амбуланта је па ако неко буде радио нешто требаће се ту збринути. И овај, износили смо ми мадраце и сад он пребројава доктор и каже колико има мадраца, колико њих има, ја питам кога? Они сви шуте онако, видим ја нешто ту није у реду. Када смо изашли ван, видим ја из другог камиона се полако износе људи рањени пуштају горе и воде се у ту чекаоницу где су лежале постављени. И кад су они сви сишли на своја места, онда смо уз доктора додавали којекакве потрепштине те медицинске њему да он то окрпа, да он крпа те ране, јер су биле неке ране које су биле, нису биле добро обрађене па је било велико крварење, онда је он то такве ране поново отварао, одмотавао и поново из замотавао, добијали су повређени пацијенти ињекције и тако. И ту смо ми ту ноћ требали поћ, већ се ноћ ближила и онда је дошла нека екипа од 10 људи опет у униформама и испред њих је био један њихов заповедник који је тамо нападао Милка Кесара не знам и ове за оружје да имају оружје и у том тренутку је доктор рекао да се они, да ту не могу људе нападат и када буду обрађени и када се буду излечили, онда нека их испитују и нека раде шта хоће, а овде немају право. И он је стварно тог заповедника успео након неког времена одвратити од притисака. И ту смо ми ноћ били заједно са тим наоружаних 10 људи и ту је било неких првокација, било је ту и људи под алкохолом па су нас малтретирали, ајде и ако је то прошло некако, они су онда напустили већ је била ноћ када су они напустили тај положај а дошли су нова четири човека опет наоружана који су њих заменили да би чували све нас. И доктор тада није одлазио у село, сада не знам шта је тамо радио и долазио

би ту и каже овај, сад је био горе у селу, сад ће се то средити некако, пуковник је видео да је разочаран нешто није му по вољи, па га је звао на страну. Онда је он њему рекао па Ви разбијате људе а ја их крпам и то се дешавало у подруму, а нисам ја знао да је било у подруму затворених људи, оних који су остали у дворишту, који нису отишли на минско поље, они су били у подруму и ту тучени и кажем он је њих да тако кажем крпао и онда је овај рекао да он мора ситуацију узет под контролу и да то више неће тако бити. Тако када је доктор дошао он је нама тим речима нас је мало тјешо и ту смо ми, у ствари ја се нисам усуђивао питат од ових војника присутних ове наше људе шта је било, одакле су они, уопште ми није било јасно шта је било. Онда у некој паузи смо успели сазнати да су они били на минском пољу и да ти људи који су их довели, који их чувају ту, тих 10 људи да су они ти који су их тукли, који су пуцали по њима. И добро, време је пролазило кажем та четворица су дошли и они су тамо с нама проборавили, стражарили су у врата и ми смо били тамо у амбуланти код доктора. А вани испред прозора то је било пуцњавае страшно. И тако смо ми ту ноћ провели, ујутро око 10 сати опет мислим да су дошли амбулантни ауто и одвезао људе који су били најгоре овај, у најгорем стању, одвезли су их некуд у болницу у Шид, у Митровицу, куд су отишли не знамо. Углавном, ту смо ми проборавили опет до једног до поподневних сати, кад нас је доктор, дошао по нас и рекао «ајде, идете кући, али ту наруквицу од црвеног крижа држите на руци и кад спавате». Тако да смо ми, он је нас развезао кући и ја сам дошао код своје куће, а пред мојом кућом је било преко пута моје куће, друга кућа овог Косановића, ту је био формиран онај грудобран од песка и врећа, ту су војници спавали тих свих дана, тенк је био пред мојом кућом, то исто нисам рекао и он кад би сваку ноћ појединачном пуцњавом правио буку ноћу, то је било страшно за слушати. И кажем тих дана, шта је касније било не могу сада све да. Ту ноћ сам преноћио кући, онда је та војска дошла код мене, вероватно су се бојали да ја нећу нешто направити, ти војници који су били преко пута моје куће су дошли за мном и оправдање што су дошли за мном тражит шкаре да се ошишају шта ја знам. Међутим, мало су ме почели испитивати за ово, за оно, да виде да не би ја те ноћи нешто направио и напустили су они, отишли су сви и био је мир. Наравно, ујутру нисам смио доћи, па не знам ко је, неко је поруку сам добио да дођем горе радит поново. Нисам се усудио, немам никакву пропусницу, ништа

даље и овај, и почели смо поново радити. Као ситуација ће се та смирити, биће то под контролом и опет смо ми почели одлазит на поља, и опет иста ствар оно кроз рампу смо пролазили са списком који смо остављали војницима и ноћу се враћали назад. Значи, није било ни недеље, ни суботе, нема слободног дана. И тако што се тиче послова вани, ту смо брали курузе и лично и берачима и то се убацивало у чардаке, чардаци су правили жичани, жичану ограду, убацивали смо унутра, онда смо кукуруз се убацивао унутра, значи клипови, па смо одређени радници су секли кукурузовину па смо то покривали кукурузовином и тако је то трајало тамо до пред Нову годину .Почео је и снег, знам да је било минус 11 кад су још увек жене радиле и тај кукуруз тамо утоварале, још увек се тако радило без обзира што су увјети били такви. То је било баш кажем пред саму зиму и ту су људи одлазили већ се знало да људи се протерују, одлазе из села, аутобус ујутру чека и дође одређени број људи који су обавештени да морају отићи, тако је било и мени једног дана, то је било 30.12. кад су ми исто рекли да се купимо ујутро, да нас нема, имамо аутобусе, тако смо се ми покупили, ја и мој отац и кћер и супруга и ујутро смо отишли на аутобус и кренули смо према Новом Саду смо имали неку солуцију од нашег Фрање Сабљака који нам је рекао дођите у Нови Сад па ћемо вас неком линијом преко Босне превести до Сплита, тамо вас чекају људи, у Сарајеву вас чекају људи, у Сплиту вас чекају људи, тамо ћете бит смештени и онда ви даље ако имате родбине, сналазите се и тако је то било, отишли смо у Нови Сад, тамо смо преноћили једну ноћ, отишли на аутобус и преко Лознице доље у Сарајево, у Сарајеву су нас чекали људи из Сарајева, сместили нас у хотел, тамо смо преноћили и ујутру су дошли по нас по ствари и превезли нас до аутобуса за Сплит. Тако смо дошли у Сплит, тамо су нас људи дочекали и онда смо наставили те дане нашег прогонства. И то би све било у неком краћем, на неки краћи начин сам изнео оно своје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Господине Пољак, сада ће да вам постављају питања, најпре веће које Вас је по службеној дужности и одредило за сведока, па онда остали учесници у поступку. Реците суду пре самог напада и на дан напада да ли је било хрватских оружаних снага у Ловасу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, ми нисмо имали никакве организоване одбране и све је то ишло према неком расулу и видели се да ту неће бити никакве ни одбране, нити смо знали шта ћемо радити ни

ништа. Оружаних снага није било, било је у пролазу пар војника који су исто се тако били разбежали, куд је то све отишло, ја нисам био у тијеку с тим, не знам шта се ту дешавало. Није било наоружане војске.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми да ли је у селу постојала цивилна стража и уколико јесте у ком периоду је то било и да ли је та цивилна стража узела било какво учешће у одбрани Ловаса?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте, биле су страже на неколико пунктова и то се држало једно можда месец дана а пред сам напад то је све, мислим који дан и прије се престало више, јер се видело да ту нема никаквог начина одбране, јер неке информације су долазиле из унутрашњости Хрватске да има већ ратних деловања и погобија и тако, али кажем то је све било што се тиче одбране, нико ту није осим неке пуцњаве која је била не знам ни ја, да ли је 20 метака испалено на другом крају села, осим тога ништа друго није било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми пре самог напада, рецимо у 9 месецу, да ли је било неких преговора представника села са војском у вези предаје оружја и да ли имате информације уколико је било како се то завршило?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Било је преговора, па не знам да ли је било можда два пута се ишло на преговоре, и ту се договорило да се преда сво оружје, значи оружје ловачко и остало оружје ко је шта имао и то је у једном тренутку почело се проводити међутим, прекинуло се јер неки су хтели предати неки нису хтели предати, тако да једноставно то је било прошло једноставно уз некакав такав неред и то оно и остали који су предали вратили своје оружје кући, и ето то је тако завршило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми једног дана значи кад је био напад који је отпочео са минобацачким нападом, да ли имате оријентацију колико је трајао тај минобацачки напад?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па не знам једно 15-30 минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви сазнали која је то формација ушла у село? Ко то врши то чишћење села? Која је то војска?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам како бих их назвао али то није била редовна војска, то су били између нас је то некако како бих рекао стајало да су то плаћеници, јер такве глупости не би направила војска, највероватније и сами знате да је имала своју контролу а ово није било контроле, него је изгубила сваки смисао, на крају свега када смо сазнали шта се десило, када смо пребројали мртве онда

смо видели без борбе да се може направити такав масакр, то је недопустиво.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми у Вашој улици која је Вуковарска се зове, да ли је у то време имала назив Марка Орешковића?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми поред овог Ступара из Товарника, да ли сте још неког препознали ко је Вама познат, кога знате од раније а ко је био у Вашој улици?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Познат ми је Зоран Тепавац, познат ми је Милорад Воркапић, он је покојни, тамо је погинуо од бомбе некако, не знам шта су радили, а у тој групи која је била, њих је било једно 7, нисам више никог познавао, а ове друге у селу свих тих дана, ја сам тамо био 2 месеца и 20 дана ваљда, све ове наше сам, познајем наравно Милана Радојчића и Жељка Крњајића и Миленка Рудића и Тепавце и Зорана и овога Радована, све њих сам познавао. Живели смо заједно, чак смо играли ногомет заједно и с некима сам ишао у школу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само нам је сада слика замрзнута. Да ли ме чујете господине Пољак?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја Вас чујем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми везано за страдање Вашег стрица Јосипа Пољака, да ли сте Ви имали било непосредна било посредна сазнања ко је ушао у ту кућу Вашег стрица?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То не знам, јер смо ми изашли касније, после, они су њега већ убили када смо ми изашли из мог дворишта. Њега више није било на улици. Значи, нико није излазио из његове куће, тако да то већ је било одрађено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је том приликом био неко још у кући са Вашим стрицем, да сте евентуално накнадно сазнали шта се десило?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Није био нико, кућа је била празна, он је прешао из моје куће кад су ти људи дошли близу, његова супруга је исто била код мене у кући.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он значи станује преко пута Вас у истој улици Јосип Пољак да ли је тако? Односно станујете.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мало укусо, није баш преко пута мене, мало укусо једна кућа, две куће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рећи ћете ми помињали сте нешто да када сте ово кретали тамо према задрузи где вам је одређено да се

окупљате, да Вам је кућа Јосипа Ходака била запаљена и да сте то видели. Где се налази та кућа? У којој улици?

Сведок ИВАН ПОЉАК: У мојој улици исто и по бројевима не знам сада која кућа, али трећа кућа од мене.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рећи ћете суду да ли се оног момента када Ви и Ивица Видић долазите тамо у простор у двориште механичке радионе, која је то војска и да ли сте препознали међу том војском неке познате људе. Значи, говорим од 10.10.91.године, ону ноћ када сте били у оним канцеларијама затворени изнад простора механичке радионе.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па већином су били непознати људи, сада ту је било и обучених у војну одору и ови мешани како бих ја то назвао. Било је ту неколико наших, ту је био Мићо Воркапић, био је Милан Радојчић, сада не знам да ли је ико још био од ових осталих, углавном то су ови наши домаћи из Ловаса који су били у том дворишту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми када сте први пут видели Љубана Деветака?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То сам рекао раније да сам га видео први пут када су ме пустили то јутро из тих канцеларија горе у радиони, када сам прешао у двориште, онда сам ушао тамо када је он питао Милана Радојчића ко сам ја. То је било значи 11-ог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 11.10. ујутру?

Сведок ИВАН ПОЉАК: 10-ог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тада сте га први пут видели? И где се то дешава? Да ли је то била нека канцеларија или је дошао у.

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је била мала канцеларија широка колико је широк и ходник, трем како ми то зовемо. То је направљено још пре неколико година, ту је била та канцеларија, и они су то искористили себи за организирање тих састанака, договарања и тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми да ли је Љубан Деветак имао неку функцију у то време? Да ли је био у униформи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте, био је у униформи, сада функцију коју је обнашао, то не бих знао али претпоставка наша је била да је он био како бих рекао, главни за организацију тих људи пошто је он окупио људе из Ловаса и онда је организовао све остало јер претпоставка је да људе које треба убити по неким критеријумима, неко је то сложио и сложио је неко ко је познавао људе у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците суду, та Ваша претпоставка на чему се заснивала везано за Љубана Деветака?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па заснивала се и на томе, ми смо имали сазнања да су они тамо организирани овај у Шиду, да су правили планове шта ће, већ смо тада знали да је Љубан с њима тамо и да вероватно ако се нешто организира, наравно нисмо мислили да ће се организирати нешто тако, можда ни он није мислио да ће се тако то десити, али десило се, из којих разлога и ко је ту био главни тешко је претпоставити, ево кажем некакве претпоставке су биле да је он водио ту групу да кажем плаћеника како смо ми то звали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми за Милана Радојчића, за Милана Радојчића тај ваш први сусрет да ли је био у униформи и да ли је он неку функцију имао по Вашем сазнању?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, био је у униформи и мислим да је био Љубану јако близак, ако није био други и Ђуро Продановић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је имао он неку функцију а да Ви то знате?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам како би се та функција звала, али мислим да је био кажем близак уз Љубана, да је био помоћник Љубану, рецимо тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми ко Вама даје тај задатак да Ви водите производњу у задрузи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Милан Радојчић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте једног момента да су Вам требале неке дозволе за кретање по селу.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је издавао те дозволе Вама и шта је то значило коме сте их, уколико сте их показивали, коме сте их требали показивати?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Дозволе смо добијали у месној заједници, постојала је месна заједница, а дозволе је издавао Саво Клисурић и касније се прикључио и Ђуро Продановић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па ништа, на моменат режији реците да се успостави, пошто је замрзнута слика већ. Ево напокон. Стигли смо везано за ову дозволу за кретање, рекли сте Саво Клисурић у месној заједници је издавао ту дозволу за кретање.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Хоћете поновити молим Вас?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мало пре сте на моје питање одговорили да је Саво Клисурић у месној заједници издавао дозволу за кретање по

селу, па сам Вас ја питала коме сте те дозволе показивали приликом кретања кроз село?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па видите, нарочитих тражења дозвола није било осим што би користила као пропусница када само одлазили на посао свако јутро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте у једном моменту да сте морали имати белу крпу око руке? Ко је то Вама рекао да ставите белу крпу око руке и шта је то значило?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па чујте, овог тренутка не знам ко је рекао, прошло је 20 година, не знам одакле је наредба била, углавном смо ми то ставили и свако је морао на своју капију ставит, на капију да. А чујте то око рукава шта је она представљала, највероватније некакво распознавање ко је ко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је ту било неке дискриминације? Јесу ли комплетно становништво и Срби и Хрвати носили ту белу крпу око руке или је било неке дискриминације да су само Хрвати морали да носе? Објасните суду.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Само Хрвати су носили беле крпе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми. Реците ја се извињавам.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Што се тиче осталог посла, ту су били распоређени и Срби, видео сам то да су жене биле распоређене у кухињи кад су спремале за војску, да је ту било ових жена Српкиња а вани углавном нико није радио. Или ако је било, било је њих неколико.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми за ово постављање тих белих крпа по кућама, да ли су и хрватске и српске куће без разлике имале те беле крпе? Или је ту било.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Само хрватске куће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми везано за ове пољске радове, брање воћа и тако даље. Да ли је ту било неке разлике и дискриминације између хрватског и српског становништва?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па ту су углавном радили само Хрвати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је приликом одвођења то приколицом и тамо састављања неких спискова и тамо док су радили да ли је ту прављена нека оружана пратња или су они одлазили на те њиве да раде без икакве пратње?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Било је првих неколико дана, било је пратње, међутим, касније било је пуцњаве оно нису пуцали на људе, него је пуцано у зрак опет су затрашивали, па сам ја затражио од Милана

Радојчића да ако може некако да помогне да стави неког тамо због контроле и је, истог дана је ставио троје-четворо људи који су били вани пазећи да се не догоди нешто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми ко је тих дана представљао неку власт у селу? И да ли је била успостављена нека власт у селу тих дана почев од напада, уласка у село па до овог догађаја на такозваном минском пољу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па видите, вероватно је била, ја ту нисам контактирао са селом, ето кад одем ујутро ван из села, враћам се навече већ је то пред полицијски сат значи, ништа ја нисам могао посебно да сазнам шта се дешавало. Мислим да су успоставили некаквог, да је школа радила као да ће радити у ствари, да ће се дечији вртићи успоставити, јер те жене све које су ишле ван, имале су и децу, нису то пуно гледали него су рекли да је тамо формиран дечји вртић и да могу децу ставити тамо. Кажем, једно јутро је дошло море жена на посао, брали смо јабуке кажем и грожђе, касније семенски кукуруз, све се ручно брало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте једног момента у свом исказу «касније се формирала војна команда». Кад је то касније и где се то формирала?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Војна команда се формирала у кући преко пута школе, ја не знам сада који је кућни број, како бих ја то Вама рекао, преко пута школе а с друге стране је била формирала полиција. Преко пута наше зграде, вероватно Ви познајете добро већ зграде у Ловасу, преко пута зграде пољопривредне задруге, оне велике, највеће у селу, преко пута те зграде је била једна кућа фино урађена, ту је била формирана полиција, а преко пута цесте ове главне која ја долазила из тог дола нашег, ту је била формирана војна команда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Знате ли када је то било то формирање војне команде?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па пазите, не знам кад је то било тачно, али знам да је војска дошла касније у село, дан, два, три, колико касније, значи након оног првог напада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли сте Ви били упознати које су то формације присутне у селу почев од 10.-ог па надаље?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па осим војске ове редовне ЈНА били су колико смо ми могли назвати и "Јовићевци" и "Бели орлови" и "Аркановци", било је више те војске, једноставно више ниси знао ко

кога мјења и знао сам сваки дан, то нисам спомињао, сваки дан кад бих дошао кући питам како је данас било, је ли било шта, били су једно до подне у претресу, други су били после подне, једни су нас постројили у подрум и запретили да ће нас поубијати, кад смо данас остали живи онда ћемо ваљда остати даље, тако да ето неколико тих формација је било које је тешко били знате ко је ко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, кажете се успоставила се и милиција у једној кући ту у центру села, а да ли сте знали ко је командир милиције?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Шта да ли сам знао?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је командир милиције у тој згради?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам тачно ко је био командир милиције, мислим да је висок позиционар био Милан Девчић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми да ли су Ваши мештани Ловашчани Срби у то време почев од 10.-ог па надаље били униформисани, имали оружје?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Готово сви.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су и неки Хрвати обукли униформе и били наоружани?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми којој су они формацији припадали ти наоружани Срби мештани?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја мислим да су били као територијална одбрана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате ко је њима био командир?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми у вези овог Вашег што сте изјавили да сте 17.10.1991. године чули да Томислав Шелебај бубњем позива становништво ради неког окупљања, шта је тачно он тад саопштио ко позива на окупљање, ко да се окупи, да ли се сећате тога?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам ко је ту наредбу издао, али позивани су сви они који су старији од 18 година и до 60, мислим, да остану ту ради некаквог договора, ето нисмо знали до тренутка уласка у зграду тамо пољопривредне задруге шта је посреди.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли приликом тог позивања било да се окупе и мушко и женско становништво и Срби и Хрвати или каква је била та његова?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Била је само мушка популација, евентуално био је један Србин и тај грешком се тамо нашао, он је био као чувар

и био је ту с нама у тој скупини и онда је заједно с нама и завршио у дворишту, потерали су га онда зато што су приметили да је он ту залутао, али углавном су све то били Хрвати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, кажете пре уласка у то двориште механичке радионе отвара се мала капија, Ви ту улазите, да ли је ту било неког претреса, да ли је ту било приликом тог претреса неког малтретирања, шта се то дешава?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Уласком, скупина мислите ова која је била вана након прогласа?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте 17.10., значи да ли је ту било неког?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, да, рекао сам то да је било предаје се на самом улазу, значи ми смо морали дигнути руке на зид и тад би нас ти људи препипали и онда су налазили или таблете или ово и оно и онда су рекли да се Хрвати дрогирају и ко је шта тако, било је тих повреда, увреда којекаквих.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми ко то Вас претреса, да ли сте могли да направите разлику које су то формације, који војници, Ви сте рекли војници у неким шареним униформама? Да ли сам Вас добро разумела? Ко Вас је то претресао ту?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па не знам, ти људи су мени непознати али били су у некаквим униформама, сад не могу вратити филм уназад да се сјетим какве су униформе биле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли могли да направите разлику да ли су то нека редовна војска, неки резервисти, неки добровољци, или нисте могли да правите ту разлику?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Они су се представили као тај њихов заповедник ко је нама упућивао псовке након уласка и постројавања, они су се представили као војска јер су рекли да они неће, да они чувају Ловас, као неће га бомбардирати хаубицама, не знам топовима из суседног Шида, а ми ту правимо глупости, значи нећемо, правимо отпор да ти људи пуцају из шуме тамо са стране и тако. Ми се правимо луди као сад те људе чувамо и они су се представили наравно као војска јер ко би други имао тенкове и топове и хаубице него војска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми тај долазак Љубана Деветака са Ђуром Продановићем и издвајање тог радног вода од 17 људи где се то дешава, је ли Љубан ушао ту у простор дворишта механичке радионе или је то било испред?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, то је било у дворишту, то је било у дворишту, ми смо били постројени у две врсте кад су они ушли, значи они су ушли накнадно, значи било је све, ми смо се постројили, све је било формирано и онда је он дошао са Ђуром да би извукао тај радни вод.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте да је ујутро 18.10. да сте Ви били у простору старе задруге, тако сам Вас разумела, да сте чули те крике и да туку и да кажете има крви и тако даље. Од кога сте то сазнали да ту има крви и шта се ту дешава, помињали сте неку жену да то Вама саопштава

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате како се та жена зове?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је била Анка Балић, наша кухарица која је била раније кухарица у кухињи, кувала жена за наше раднике, она је исто имала позив да дође у кухињу тог јутра радити, међутим, кад је ушла унутра неко је њој рекао "Шта ти радиш ту? Па ја сам као позвана да дођем ујутро у кухињу радити. Ма дај бриши ти ван, знам ја", она је то нама причала као тај јој говори "знам ја где ти станујеш, још ћу ја тебе посетити и тако" и она је то рекла и почела је и плакати тако да оно значи призор који је тамо видела вероватно је погодио и њен муж је био тамо у том дворишту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми у вези овога кад кажете да сте Ви однекуд посматрали како излазе ти људи из простора дворишта механичке радионе па да је прво била нека група од 10, 15, да ли сте Ви видели кад је целокупно окупљено становништво то изашло или не?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, видео сам ту прву групу која је била мања, али кад би се успоставило да је њих тамо 23 погинулу на минском пољу а да их је било више, не знам тачно колико их је било тамо, педесетак можда, па смо онда констатирали да друге колоне нисмо видели, нисмо видели кад су они отишли, јер ми нисмо смели тамо кроз те завесе гледати да не би били опажени тако да смо ето, на тај начин смо видели кажем ту прву групу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми колико је ту у том дворишту укупно било окупљених људи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па негде око педесетак људи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Помињали сте присуство Ваше 18.10.1991. године на ноћ у амбуланти тамо код др Качара и ове рањене људе.

Да ли сте Ви приметили какве су они то ране имали, кажете Ви сте их износили тамо негде, помогли др Качару?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, какве су ране имали?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па било је различитих рана, било је и страдања ногу од тих мина на које су они тамо натјерани, било је прострелних рана које су били и уз дуж ногу и не знам ни ја у гузове, да не кажем тако и кроз руке, било је свакаквих рана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Помињали сте том приликом неког војног заповедника који ту долази ту ноћ кад су били ти рањени, јесте ли знали ко је тај заповедник, је ли имао неку униформу, је ли имао неки чин и нешто слично?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па видите, кад је дошао, он је дошао са својим војником страже, дошли су, тад је био доктор с нама у амбуланти и онда смо, ушао унутра али прије тога је доктор био код ваљда пуковника, тако нам је рекао прије него што је дошао тај заповедник па је направљен некакав састав и он све што је видео у том делу где је било, где су људи били тучени и тај део људи који су ту рањени, који леже, направљен је један састав који је касније тај заповедник требао потписати, овај му је понудио да потпише и мислим да је то био и да се представио као капетан Дарко Перић и тад је њему доктор дао да прочита тај састав, па је он узео тај састав и понео ван да прочита и онда је нама доктор рекао "Еј дечки сад ако дође до некаквог нећу вас моћи спасити, можда и ја сам у кризи". Он је написао све онако како је било, стварно је описао те рањенике како леже, како су збринути и у болници, не знам у Митровици да су лоше збринути, ево каже видиш како се то ради.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми везано за ово што сад причате, помињали сте да је прављен неки, написано и за неке људе који су у подруму тучени. У ком подруму, где, о чему то причате?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисам Вас разумео молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оно што сте помињали у свом исказу да су неки људи у подруму тучени и повређени. О каквом подруму, где, остало је нејасно?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је подрум се налазио испод просторија месне заједнице и сам сам видео да је подрум био ограђен некаквом оградом жичаном, значи постављени су ступци и жичана ограда до самог уласка овде у тај амфор, како га ми зовемо, тај простор између две зграде, то је тај амфор и то сам видео онда кад

сам долазио по дозволу, јер те дозволе смо морали обнављати неколико пута, видео сам да су и они били тамо и чувани, значи то су просторије, то је подрумска просторија испод просторије месне заједнице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Ви знате који су људи ту били затворени, јесте ли видели неког од тих затворених људи или евентуално чули да је ту неко од Ваших мештана затворен?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Претпостављамо да је ту било чак њих 30, јер сви ови који су погинули на минском пољу они су издвојени из дворишта тамо ови други су били позатварани и негде даље, сад ми то и не знамо и на крају испада да су по свему поубијани истог дана кад су потерани на минско поље сви ти остали, њих је било тридесетак који су, да ли су били у подруму, један број је сигурно био у подруму и они су извођени и вођени кроз село до одређених некаквих гаража, шупа и по два, три су убијани и у нашој капилици тамо на гробљу, значи тамо је убијено троје људи, ја мислим можда и четворо, то су Лукетићи ови отац и два сина.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми да ли имате сазнање ко је држао тај подрум са тим затвором? Ко је тамо држао стражу, да ли сте Ви видели то?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не бих то могао рећи, јер не знам ко је, они су се ту мјењали па то су били људи које ја нисам познавао, али видим да се то чува.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми помињали сте Јосу Јованоића, шта је он Вама?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Он је мени зет или муж моје сестре млађе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рођене, је ли? Реците ми за тог Вашег зета Јосу Јовановића, с обзиром да нам се води овде као једна жртва да ли имате сазнање како је он страдао, шта се то десило са њим?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам детаље, али знам да је он био у подруму и он је изведен и у некој гаражи убијен, не знам сад тачно у којој.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте давајући свој исказ поменули да сте чули да је Јоса Јовановић, односно Јосип Јовановић још први дан приликом напада негде одведен. Да ли сам Вас ја добро разумела?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко Вам то саопштава, сестра или на који начин сте то сазнали?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Сестра, сестру сам ја звао телефоном, рекао сам да су телефони радили тих дана још унутар села, сестра ми је то рекла јер сам је звао, звао сам је раније па ми се није јавила, ваљда кад се све завршило, кад је он одведен онда се она јавила и рекла ми је да су га одвели и касније сам и чуо од њега да је он, ја сам био тамо тај први дан с њим у механичкој радионици да је морао још у тој улици његовој тамо до центра звати из кућа те Хрвате који су да би се чишћење направило, он је долазио до капије и звао људе да изађу ван.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли Вам рече он ко га је то одвео?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ко га је одвео од куће?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па рекао сам тамо, набројао сам тамо нека имена, то је Милан Радојчић, то је мислим да је био Миленко Рудић, да је био, за Жељка Крњајића не знам, ја њега нисам ни видио готово у Ловасу никако. Не знам друге, не бих могао знати које друге.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми у којој улици је Јосип Јовановић становао?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја мислим да је то Прерадовићева или која не знам тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је том приликом када је био одведен био у својој кући, у подруму своје куће?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми каква су Ваша каснија сазнања, кажете ту ноћ сте били са њим у канцеларијама тим механичке радионе где сте били затворени, значи 10.10. Шта се даље дешава са Вашим зетом?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да Вам право кажем не знам, он је био затворен у месној заједници тамо, претпостављам да је тамо био са свим осталима и шта се тамо дешавало немам појма, углавном до 18.-ог је био негде затворен и касније погубљен, тако да са свих страна смо ми могли дознати нешто шта се дешава, међутим, из тог подрума најмање информација, јер су сви ти људи који су били затворени сви су поубијани и из тог мјеста не знамо готово ништа, бар ја не знам, други људи можда знају нешто више, али ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми шта је Вама Дарко Пољак?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То ми је стричев син, значи од овог покојног Јосипа Пољака то је његов син.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Брат од стрица значи? Добро. Реците ми да ли имате сазнање шта се са Дарком Дешавало, је ли био у то време у Ловасу, је ли негде био затваран, је ли био малтретиран или?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Он је био тих дана, тих првих дана је био негде у тим оближњим шумарцима и касније сам чуо да се он и јавља телефоном из неке куће, те које су биле на дну те шуме како би сазнао шта се у Ловасу дешава и онда једног дана сам ја долазио с посла тако негде иза 4 сата поподне и видим њега долази пред моју кућу. Ја кажем "Дарко, где си ти, откуда ти", па као "дошао сам ту, пријавио бих се у задругу, чуо сам да се ту ради". Кажем "Хајде оди код маме, она је ту код мене, оди њој па јој се јави бар па да зна па ти онда се иди пријави горе". Међутим, кад је он ушао у двориште јавио се мами и њих двоје су почели разговор онда су тог тренутка улетели наоружани људи, опколили су чак и моју кућу, моја кућа је она нова била још оно што су они држали стражу, није била завршена па су били горе у поткровљу без прозора, па су они то користили за стражарење и они су кроз то двориште протрчали и тог тренутка је моја мама приметила да они опкољавају кућу и шта ја знам и њој је дошло зло, позлило јој, онда су око ње почели, ови су дошли кроз капију и почели викати "где сте", овамо, тамо и тог Дарка су одмах почели ударати и мени су запретили исто као да ће ме, да ће још проверити за мене, па ја кажем људи па ја радим горе у задрузи, видите ме сваки дан пролазим туда, имам и пропусницу и све, проверите слободно. Мислим да је био некакав Баста, онако куштрави човек и носио је кожно црно одјело и његова екипа. Онда су они Дарка извели ван, њега су онда тамо на оној трави ишутали ногама и одвели су га јер је признао ваљда да је пушку негде оставио у шуму па је ишао заједно с њима да ту пушку пронађу и онда су они то пронашли и одвели су га горе у притвор и онда је он то касније причао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А где то горе у притвор, кад кажете горе у притвор?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да је био у полицији, у полицији у тој кући преко пута зграде пољоприврдне задруге и ту је он касније сам ја сазнао, више га нисам видео, јер нисам знао његову судбину док није, кад се све то смирило он се појавио у Хрватској, где је био не знам, био је чак на неким положајима радио за војску. Њега је одвео некакав његов официр који је био. Он је дошао из војске из ЈНА и овај је њега препознао и каже "Дарко, шта ти ту радиш", па

као "затворен сам", каже "ајде отиђи тамо сједи у возило и чекај" и онда је он њега одвео и он се јављао по неким људима поздравите ми, ми нисмо вјеровали да је жив, а он се јавља, тако да и кажем он је касније причао да је добио батина у полицији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли Вам он рекао ко га је то тамо тукао, ко је ту био?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да је спомињао Тепавца Милана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, реците ми од ових лица која су оптужена у нашем предмету спомињали сте Љубана Деветака, Милана Радојчића, да ли сте виђали Милана Девчића по селу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесам га виђао, међутим, мало, јако мало сам ја имао контакта са њим и оно кад бих га видео видео бих га тамо пред полицијом и то је било све што сам ја с њим имао контаката тих дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми Жељка Крњајића да ли сте видели тог дана кад је био напад или евентуално неком другом приликом?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, њега сам само једном приликом видео са неким људима је био у центру Ловаса и то је било све. Уопште га нисам видео ни претходних дана, нити касније сво време тамо док сам био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кад сте то којом приликом видели Жељка Крњајића да ли се сећате?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па не знам, мислим да је то било тих првих дана прије тог догађаја минског поља, не знам у ком својству је био на улици, знам да је са људима причао, ето једноставно не знам, даље не знам, нисам га уопште виђао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добар дан. Поменули сте на почетку исказа кад је тај напад отпочео да сте кренули у задругу и да је ту међу вама, ако сам ја добро разумео, био Ивица Видић који је касније страдао. Хоћете ли да нам кажете шта се дешавало са Ивицом Видићем, шта знате о томе?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ивица Видић је био затворен истог дана кад и ја и ту смо заједно преноћили. Ја сам следећег дана изашао, он је остао у тој скупини људи и највероватније да је био затворен, јер више нисам знао за њега, затворен у том подруму месне заједнице, јер кажем и након тога погубљен у некој гаражи, не знам којој и где, углавном је погинуо на тај начин и нисам уопште знао о њему где је тих дана.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кажите ми да ли знате за неки састанак тих првих дана који је држан где присуствује и Љубан Деветак и где су били мештани где се говорило о томе шта треба да се ради, да ли сте Ви били на таквом неком састанку?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја нисам био на том састанку због посла који сам обављао вани на пољу, знам да је био састанак и да се, тачно шта се тамо рекло не знам, мислим да је било речено да ће се учити ћирилица, да не знам да ће бити формирана школа, да ово, да оно, не знам, о томе не бих пуно ни дотицао се тога.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажите ми, рекли сте то кад сте Ви први пут видели Деветака да је био у униформи, да ли је и касније носио униформу, да ли сте га виђали?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тих првих осам дана јесте, значи други дан кад сам ја изашао из тог притвора горе из механичке радионице тада и то кад је дошао тог дана постројавања у двориште тад јесте био, за даље не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислите 17. октобра, је ли то друго, 17. октобра?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажите ми ти људи који су радили, који су ишли трактором или који су радили ту, је ли то била некаква дневна радна обавеза, је ли су они то морали да иду на тај рад и ако ко је то наредио да ли Вам је познато да то тако мора да функционише?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесу, они су морали сваки дан ићи на посао, чак сам и ја након неколико дана, након два-три дана сам добио некакву обавезу, односно наредбу да скупим више људи, јер је то мало људи 10, 15 људи што је радило да је то мало људи, па ја сам рекао "како ћу ја скупити, ко ће мени доћи" и тако. "Ајде кад ти не можеш онда ћемо решити ми" и сутрадан ујутро кад смо дошли на посао било је море људи, жена, не знам више од 50.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А с ким сте то разговарали кад Вам каже да скупите још људи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па мислим да ми је то рекао Тепавац Милан и можда и Радојчић Милан, то нисам сигуран ко је, а сваки дан је прављен распоред у одређеној просторији у којој смо ми прије самих тих деловања радили распоред, исто је била то просторија агронома и ту смо се ми скупљали и изашло је тако да је у истој просторији настављено, значи направио би се некакав дневни

распоред стројева који би радили које послове и број људи који би ишао радити физичке послове и тако.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко је учествовао на таквим састанцима кад кажете тај договор?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Био је ту Милан Радојчић, мислим да је био чак најодговорнији за то, био наш Фрањо Жадан који је био и прије водио производњу. Био сам и ја тамо да би то све саслушао и да бих знао људе повести ван, ја сам знао где је шта посејано, где је шта рађено, тако да сам познавао оно што треба радити и како треба радити, тако да сам ја добивао упуте, значи тај распоред сам добијао ја у руке и носио сам у војну команду на овјеру тамо са својом особном картом и тај списак сам морао да добијем на рампи на излазу из села према горе економији нашој, тај списак оставити војсци и кажем вратити исти број људи назад.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кажите ми пре него што је дошло до тог оружаног сукоба, да тако кажем, како је функционисала Ваша задруга, ко је био директор, односно управник задруге, како се то тад звало пре 10.10?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ми смо били једна од водећих задруга у Хрватској по пословању а директор је био, управитељ је био Адам Рендулић.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кажите ми какав је био састав тих стално запослених, кажете да сте Ви радили, јесу ли радили и Срби и Хрвати, а ако јесу којих је било више?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Радили су углавном Хрвати зато што нас је било више, нас је било 93% у селу, било је радило је Срба ја знам и Милорада Новаковића и Марка Јапунџића, Бошка Карапанџу, Шодића Чеду, Милована, како се оно презивао већ сам и заборавио, тако да је било десетак Срба уполсито.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кажите ми након заузимања Ловаса је ли одређено ко је директор задруге нови?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па је одређен је Љубан Деветак.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кажите ми тај стални састав је ли су ти исти људи наставили да раде?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па нису, било је колико, 13 људи је погинуло самих тих наших сталних радника пријашњих, ово друго се разбежало и остало је нас, по броју не бих знао колико нас је било.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Говорили сте о томе како сте 17. октобра како је било претресање и како је тај заповедник да вас је псовао и то

све што сте објашњавали, да ли можете да га опишете како је тај човек изгледао? Да ли сте чули евентуално неки надимак да се помиње да га је неко ословио?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не бих знао ништа рећи јер нисам знао ни надимак, ни име његово. Касније га више никад нисам ни видио, нити прије тога нисам га видио.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажите ми да ли су том приликом кад је било претресање да ли су некога тукли ту док сте Ви били?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тад нису, док сам ја био нису никога тукли.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље одбрана. Господине Пољак, Ви кад будете хтели паузу ако сте се уморили можете да кажете да направимо паузу.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не треба, можемо даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добар дан господине Пољак, Бранкица Мајкић бранилац оптуженог Љубана Деветака и оптуженог Милана Девчића. Ја ћу Вам кратко поставити неколико питања у вези са овим што сте данас причали, само да појасните неке ситуације. Пре 10.10. говорили сте да није било организоване одбране, наоружаних снага итд., да ли је постојао Кризни штаб у Ловасу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли можете да ми кажете када је формиран?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па не бих точно могао рећи, можда мјесец дана прије тог свега.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И који су били разлози да се формира Кризни штаб у Ловасу? Је ли Ловас у том периоду када је формиран Кризни штаб био нападан или угрожен?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па видите, разлог је био, шта, оно треба се некако организирати да баш не допустимо да некакви појединци упадају у село па праве неред, контрола да се успостави како би све то било надзирано, не да нам неко упада, онако не знајући и мислим не би то себи нико дозволио баш да буде да се тако нешто деси, а шта сте ме још питали?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: То је то, који су били разлози, а Ви сад кажете да сте се организирали сами, па да ли можете да приближите каква је то организација била, колико је људи узело учешће у Кризном штабу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па не знам, будући да нисам био близу Штаба оно и нисам баш упућен био колико је људи било. Било је колико је требало, не знам, да ли је било десет, не могу напамет причати, не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Кажите ми је ли Вам познато нешто о плану узбуњивања села Ловаса за случај напада?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисам Вас разумио?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: План узбуњивања села Ловас да ли је постојао за случај напада?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па сваку ноћ смо имали дежурног на радио станици у мјесној заједници, међутим то је трајало до задњег дана док није напад отпочео и тако су се људи разбјежали, шта ја знам, уплашили се кад је пуцњава почела, нису добили никакву дојаву раније и не знам људи су се разбјежали, нису успјели обавјестити никог тако да је једноставно било оно, очекивало се сваки дан да ће бити нешто оно да ће некако то отпочети али није се знало како и ево кад је отпочело нико није био посебно изненађен само је било непознато како ће то ићи, у ком правцу и шта ће се дешавати.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Ја сам данас забележила једну Вашу реченицу да «осим пуцњаве да је двадесет метака испаљено на другом крају села, ништа друго није било», је ли се то односи на дан напада на 10.10?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тако је.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Јесте ли везано за то рекли? Хвала. И још бих Вас само питала на питање суда које се односило на преговоре са војском о предаји оружја, Ви сте рекли «да се преда ловачко и остало оружје».

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Можете ли само да ми објасните које је то остало оружје мимо ловачког које су мештани Ловаса имали пре 10.10.?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Пазите, то су што су имали свако је себи или прискрбио на разне начине или не знам како је дошао до, углавном знам да је било таквог наоружања јако мало.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Које по врсти?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јако мало, молим?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Извините, по врсти мислила сам, не ко је како дошао до њега, него која је то врста оружја мимо ловачког ако знате?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Пазите, сва сазнања која су била тад присутна знало се да то неће бити баш безазлено али ево кажем није се то, то је оружје дошло да ли из Вуковара, знате да су се тамо борбе се одвијале, да ли је то тим неким каналима дошло из Вуковара, мислим ко ће то знати, нисам ја истраживао одакле ко је набавио себи некакав аутомат или, као да је било не знам колико.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, је ли било калашњикова, ето конкретно то Вас питам, шта је Ваше сазнање?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па било је, било је, не знам је ли било пет комада или је било десет не знам, стварно не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јер нико то није хтио ни откривати како не би сутра било проблема.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кажите ми још везано за то рекли сте да су ти преговори по повратку у село да је то прошло уз некакав неред, је ли било туче неке међу мештанима после преговора?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па је, било је неке гужве, није се могло договорити око предаје оружја. Кажем један дио људи је хтио предати, други није хтио и онда наравно било је ту којекаквих трвења.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Сад бих Вас питала даље, изнели сте неке претпоставке Ваше у односу на Љубана Деветака, па бих Вас питала најпре јесте ли Љубана Деветака познавали пре 1991. године?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И да ли можете да ми кажете у каквим сте односима били са њим, са његовом породицом и да ли Вам је познато да је са било ким од мештана имао неки сукоб, проблем, итд.?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисмо имали никаквих проблема, ја сам њега знао као Љубана Деветака нашег мјештанина, он је прије живио мислим у Осијеку и то је све што је, ми се готово нисмо никад ни видели осим што сам знао да је он, знао сам више његовог брата, његовог брата који је преко ногомета био у ногометном клубу «Вутексу» у Вуковару па смо ето тако као чланови управе се знали приликом утакмица се састајати, разговарати углавном о спорту и то је то.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, а кажите ми после 10.10. када га виђате односно 11-ог кажете да сте га први пут видели, па у неком

будућем периоду вашег виђања, сретања, комуникације било какве, је ли се он било када понео нечовечно према Вама или према неком Вама блиском?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја не знам, према мени није, ето та два контакта који смо имали тих првих осам дана то је било све што смо, за друго ја не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Рекли сте данас да је Ваша претпоставка, односно да сте имали сазнања да су се они организирали у Шиду и већ сте тада знали да је Љубан тамо с њима, па да ли можете да ми објасните ко су они, шта је то у Шиду и одакле Вама та сазнања и на који период се односи то организовање у Шиду о ком говорите?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Видите, то су били разговори који су вођени прије тих дјеловања, значи неке информације су стигле оданде да су они тамо и да су виђени, не знам, можда и код одласка на преговоре неки људи који су одлазили можда су их видели тамо па су знали да су, ко је тамо по именима и ко би, да су они организирали, значи све што се у Ловасу десило, десило се поготово та смакнућа људи, значи морао је неко знати њихова имена и ко су они били.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад кажете «они се организирају» и тако, који они, на кога то мислите? «У Шиду они се организирају», на кога то мислите, који су то они?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па наши, наши људи из села, значи Срби из села ти млађи људи који су били заједно с Љубаном, значи и Ђуро Продановић, Милан Радојчић и Жељко Крњајић, њега смо исто сматрали да је с њима и још неколико њих, не знам, Зоран Тепавац и Радован Тепавац иако су они били у Ловасу тих дана али се знало отићи тамо. Нису биле границе затворене, могло се отићи у Шид, био је тамо и тај тзв. вашар, могло се отићи тамо на излику «вашар је у Шиду идемо тамо», а договарало се, ишло се на састанке, не могу ја то ништа потврдити али то је тако у нашим круговима тамо разговарано кад смо ми знали сјести мало у нашу тамо ону башчу где су гостионе па се причало о свему и свачему, ко шта зна, између осталог се и то знало.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, а кажите ми да ли сте у било којој ситуацији видели Љубана да неке нешто наређује, заповеда?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Што сте тиче Милана Девчића рекли сте да је имао, да је био високопозициониран у полицији.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли Ви имате сигурна сазнања, да кажем о томе како је била устројена власт у полицијској станици, ко је шта био у полицијској станици?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не бих то знао, не бих знао.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Што се тиче белих крпа рекли сте да су биле само на хрватским кућама, а с обзиром да сте говорили да сте били у амбуланти, да ли се сећате можда да ли је и на амбуланти била бела крпа?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да није.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Доктор Качар је био овде као сведок и рекао је да је и амбуланта била обележена. Сад бих Вас само још питала везано за 17.10. и Ваш боравак у дворишту задруге, да ли можете да ми кажете ко је био са Вама, значи ко је био поред Вас од Ваших мештана тог дана, да ли сте отишли сами у задругу или сте отишли са неким комшијом, колегом и са ким сте стојали када сте се постројили у задрузи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па више не знам ко је с једне стране стајао, знам само за мог пријатеља Јосипа Туркаља, он је био са мном и ми смо изашли заједно кад је Љубан рекао да изађемо ми као радни вод. Са друге стране ко је био, не знам, не знам више.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли се сећате можда Јосипа Кувездића?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јосип Кувездић? Он је био али не знам где је стајао.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли се сећате Ивице Богат?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Исто је био али не знам где је стајао.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Кажите ми које је то доба дана када Ви видите да долазе Љубан Деветак и Ђуро Продановић?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је већ био сумрак, можда негде пет поподне, пет и петнаест, не знам, тако некако.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И реците ми колико близу они прилазе Вама? Јесу ли уопште пришли, извините, Вама где сте били постројени?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Хоћете поновити, мало микрофон бјежи.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли су Љубан Деветак и Ђуро Продановић дошли до Вас 17.10. када сте били постројени и ако јесу колико близу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па ми смо били у другој врсти, значи метар испод прве врсте.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, кажите ми само је ли двориште зграде било осветљено тад?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, није било електричне енергије.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Није било уопште електричне енергије. Кажите ми даље, је ли био Љубомир Солаковић негде близу Вас?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Можда јесте али не знам, кажем уопће не сјећам се где је ко стајао осим овога колеге Јосипа, не знам ко је где стајао.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли можете да се сетите ко је осим Вас и Јосипа Туркаља био још издвојен том приликом?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Био је Здравко Кесер, био је, не бих знао, пуно је прошло времена, не бих знао више.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кажите ми још једну ствар, ко је рекао да ви кренете из дворишне задруге? Значи фокусирајте се на ту ситуацију када ви сазнајете и од кога да треба да напустите задругу, односно двориште?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па кажем био је први покушај изласка значи први позив да се изађе из врста, да радни вод изађе онда се излазило онако кроз прву врсту и то војнички није дозвољено, јер то има некаква обука која се полаже у самом почетку војног рока у ЈНА бившој и зна се како се иступа, значи након првог позива то није успело па је тај заповедник вратио назад.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: То сам хтела да Вас питам и мало час сте то рекли, тај заповедник који се љути на вас што не знате како се понаша у строју итд., је ли вам он каже да иступите да изађете из строја?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, није он, него Љубан је дошао и поново врсте кад су се успоставиле онда је рекао оно «радни вод нека изађе» и ми смо мало застали, он је онда рекао «па шта вас двојица чекате» као мени и Јосипу Туркаљу, тако да смо ми онда изашли исто тако и са ових седамнаест људи отишли даље у том смјеру према.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Месној заједници, је ли тако? У месну заједницу, у кућу Милића је ли тако?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тако је.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, а кад смо код месне заједнице кажите ми да ли знате ко је био председник месне заједнице или председник општине касније?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја мислим да је био постављен Владо Сомборац, то је био наш Хрват, мјештанин, мислим да је он био.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И реците ми само ова ситуација коју сте описали са Дарком Пољаком када се он јављао из шуме негде итд., да ли се то дешава пре 18-ог значи пре овог страдања цивила или после 18-ог? Када је Ваша кућа била окупирана и када су њега одвели.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, било је то прије 18.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Хвала Вам пуно, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само појасните ово кажете Влада Сомборац постављен за председника месне заједнице, да ли знате кад је то Влада постављен?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам ја точно али мислим да је тих првих дана, прва три-четири дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Изволите.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добар дан господине Пољак, ја сам Градимир Налић, ја браним Милана Радојчића. Реците ми молим Вас, Ви сте говорили о тој једној напетости пре догађаја од 10.10. и нећу Вас око тога више питати, питала Вас је колегиница, ја ћу Вас питати нешто о томе знате ли можда шта је локација под називом Сора да ли Вам је познато то место?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, јесте.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Колико је удаљено то од центра Ловаса отприлике по Вашем мишљењу? Вашем знању, извините.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па отприлике пет километара.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Знате ли шта се одвијало тамо у лето 1991. године и јесен, да ли Вам је познато да се тамо нешто дешавало на том добру?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Шта се дешавало?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да, да ли је вршена тамо обука неке војске?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте, ту је била хрватска гарда.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хрватска гарда, реците ми колико је било отприлике те хрватске гарде пет километара од центра Ловаса?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па ја не знам да је било више од педесет.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Више од педесет, а ко је вршио обуку те гарде?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не бих Вам ја знао рећи.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не знате рећи. Јесу ли долазили ти гардисти до Ловаса?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је било и неколико наших људи ту из Ловаса тако да они су долазили на те своје паузе.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Кажите ми молим Вас, после пада Товарника да ли су у Ловас дошли грађани, сељани Товарника и колико је њих дошло, да ли је дошло и војних лица хрватске националности наоружаних?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Долазили су цивили из Товарника, чак сам и ја знао отићи, с наше економије се види далеко у поље па сам видео једанпут једном приликом да неколико људи пјешачи тако да сам отишао пред њих и довезао их у Ловас, онда су се они даље снашли код родбине или већ где су се снашли, не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми да ли је било, извините, прекинуо сам Вас. Изволите, можда нисте завршили.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Што се тиче војске за коју сте питали некакве, ту у Товарнику ја исто не знам да је било икакве војске.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли Товарник брањен?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Није брањен, добро. Кажите ми молим Вас, говорили сте да су, да ли познајете господина Цирбу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Цирбу знам, он је моје, начелник био у Ловасу сад је дожупан.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Кажите ми је ли он био у Кризном штабу општине Ловас, односно села Ловас пре 10.10.?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја не знам да је он био јер он је тек испливао некако у те воде политичке у прогонству, колико ја знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Он нам је овде говорио, сведочио да је био наоружан калашњиковим и пиштољем и да је обнашао некакве дужности у Кризном штабу, значи Ви то не можете да потврдите, немате таквих сазнања, а за господина Рендулић Адама, он Вам је рођак, је ли и он био у Кризном штабу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, није ми он рођак, он је мој директор.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извињавам се, је ли он био у Кризном штабу, је ли он био шеф Кризног штаба да ли Вам је познато, ако није?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Није он био шеф Кризног штаба, он је био мој директор, а што се тиче Штаба, ја не знам колико је он уопће био члан тог Штаба, него је више кориштен као оно искусан старији човек који може разговарати, речитије и није био у ХДЗ-у што се сматрало некако блажи облик, значи да га се терети за било шта.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми је ли он био наоружан, по Вашем сазнању и шта је носио од оружја?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, није био.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, хвала. Реците ми молим Вас, рекли сте да сте водили производњу и да сте ту и сарађивали са Миланом Радојчићем, какав је, можете ли нешто о личности Милана Радојчића пре догађаја од 10.10. ако сте га познавали пре тога и његовој породици да нам кажете какви су то људи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па видите, Милан Радојчић је био увек коректан момак, оно радио у «Електро Славонији» мислим да је електричар по струци, и после у тим данима тамо исто је, ја и он смо имали неколико контаката, оно више о послу тако да је увек био коректан. Ја сам се њему обраћао слободно, са неким нормалним стварима и увек ме је помагао и увек ми је одобравао неке ствари, тако да ми је одобрио некад кад ја нешто предложим он одобри и каже може тако.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли Вам издавао некаква војна наређења? Извините што сам Вас прекинуо.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Војна не.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо. Говорили сте да се вршила и нека сеча дрва тамо припрема дрва за зиму ван села и остало, да ли су се делила та дрва за зиму свим сељанима којима је било потребно?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То не знам, то не знам коме се делило, углавном знам да се то радило више дана и да се тога скупило тамо прилично, не знам можда сто метара.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Рекли сте да су добијали људи по некаквом критеријуму, који људи? Јесу ли добијали и Хрвати и Срби или су само Срби добијали дрва, не знате?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Вероватно некакав критеријум је постојао, ја то баш не знам ништа

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесте ли Ви добили дрва, је ли добила Ваша породица дрва за ту зиму?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам, ја сам можда имао дрва па није ми требало па нисам ни тражио.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесу ли добијали Хрвати дрва?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не знате. Добро, а реците ми јесте ли добијали Ви неку накнаду за рад у том задрузи или у тим активностима, да ли се нешто добијало и каква је била та накнада?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте, добијали смо у боновима. Тај бон је био 100, чега, динара ваљда.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па то је била нека мизерна вредност али ето добијало се нешто.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Овде се, реците ми молим Вас јесу ли, рекли сте било је радова на брању не знам кукуруза, на брању винограда, воћњака и остало, па јесу ли то уобичајени послови у сеоској задрузи великој највећој Југославији који се обављају у језен и зиму или су вас терали да преносите некакав камен с гомиле на гомилу као неки присилан рад бесмислен посао, шта сте радили смислен или бесмислен посао? Потребан и нужен или посао који је био шикана?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па рецимо јабуке су се брале нормално и пакирале у некакву амбалажу, више не знам шта је било, биле су некакве гајбе које су се спремале у складиште и оне су се одвозиле, јабуке су се одвозиле. Кукуруз сјеменски исто се брао за некакву сјеменску кућу, не знам коју и коме, углавном кукуруз који се брао у чардаке он је користио опет за, не знам, тамо ми смо имали прехрану оваца, јер ништа друго од стоке нисмо имали осим оваца.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми ово што је скупљалана стока по кућама итд. напуштеним, шта је било са том стоком, свињама тих првих дана нарочито где су погинули људи, шта се радило с том стоком?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Стока се сва утоварала у камионе и одвезена је некуд.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли клана стока ту за потребе кувања у тој кухињи која храни војску и запослене у месној заједници, је ли било и тога?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте, јесте.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо. Кажите ми молим Вас, говорили сте о томе да пред састанак у задрузи је стигао један до два камиона војске, какви су то камиони, јесу ли то неки мањи или већи или стандардни они «Тамови» или «пинцгауери», шта је то било сећате ли се, које врсте камиона? Ако се сећате наравно.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не бих баш знао, то су неки кипери.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесу ли војни камиони, то Вас питам?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да нису, да су били цивилни.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Цивилни камиони?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисам сигуран.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисте сигурни, добро. Кажите ми је ли неко командовао том војском која излази из камиона је ли то неки официр или да ли можете да се сетите тог?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, тог тренутка никако, нико није командовао, једноставно су они излазећи из камиона одмах се ширили по селу, највише их је отишло према основној школи и тамо, претпоставили смо да се тамо смјештају да ће бити тамо смјештени, е онда су се они касније разишли овамо према нама по двоје-троје, оно више као разгледали село.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала Вам најлепше.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Онда смо добили позив да улазимо у двориште и нико није ни покушавао ни побјећи нити ништа.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала најлепше. Говорили сте о тенковима и да је један био пред Вашом кућом дејствовао како сте Ви описали да застраши, можете ли рећи је ли било више тенкова и ко је управљао тим тенковима, чији су то тенкови били, да ли то знате можда?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је војска управљала.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесу ли имали ознаке ЈНА сви?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да, ЈНА и било је неколико тенкова на свим тим пунктовима улазним у село, значи из.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А реците ми те улазне пунктове у село ко је чувао тамо, је ли било некакве страже и ко је давао ту стражу на уласцима и изласцима из села? Је ли то војска била или неко други?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Војска, ЈНА, да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала најлепше. Кажите ми молим Вас ово кад сте спомињали овај ограђени жицом простор код подрума је ли то подрум месне заједнице или је то подрум куће у дворишту месне заједнице?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је подрум у кући мјесне заједнице.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините, у месну заједницу се улази кроз ајмфорт капију једну велику, је ли тако?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тако је.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: С десне стране је улаз у месну заједницу, је ли тако?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А шта је с леве стране, где се улази на лево?
Сведок ИВАН ПОЉАК: Па то је све било мјесна заједница и с десне стране и с леве.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли је било у дворишту још неких кућа?
Извините што Вас прекидам, да ли је било још неких других кућа у дворишту месне заједнице?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јесте, а реците ми је ли било страже испред тог затвора, како га ви називате или тога већ шта је? Је ли неко чувао ту стражу неку?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Стража је била да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми да ли се сећате ко је давао ту стражу, како је био стражар обучен, наоружан?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам више, наоружан је био, како је обучен био, у некој војној униформи јесте био, је ли то била шарена или је била, мислим да је била шарена, маскирна.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми молим вас да ли сте виђали припаднике војне полиције за време тих догађаја у октобру и новембру 1991. године? Да ли сте видели припаднике војне полиције, питам Вас по упртачима оним или специјалним возилима да ли сте могли да их запазите у месту у то време?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тога се не сјећам.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не сећате се. Добро. Да ли Вам нешто значи име Љубо Јелић или Љуба «Чума», надимак, «Чубра», да ли Вам то нешто значи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Љубо Јелић ми је познат, али сада не знам, да ли је он био у полицији. Једанпут сам био на саслушању у полицији, ако није он баш био испитивач, не могу сада точно рећи.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала Вам господине Пољак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, од бранилаца има ли још неко питање? Изволите.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала. Добар дан, господине Пољак, ја ћу врло кратко, Бранко Лукић, адвокат.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Добар дан.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Данас сте спомињали војну команду и описали сте нам где се она налазила. Питао бих Вас уколико знате, уколико не знате, реците, да ли знате коме су припадали војници у тој војној команди, којој јединици, да ли знате?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Да ли Вам је познато из ког места су долазили војници који су седели у тој војној команди?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да су били претежно Мађари, можда је био и који Хрват међу њима, јер ти људи су помагали чак људима по кућама. У то доба су биле свињокоље, знам да су помагали људима клати свиње, па су ишли чак и брати грожђе, брати кукуруз ручно. Мислим да су били преко из Војводине.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала Вам.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Молим.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Човек који седи за столом и оверава, како Ви кажете, тај распоред који добијате у руке и идете у војну команду да га оверите, колико има година човек који Вам то оверава?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јој, не могу се нешто сетити ни близу рећи.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Ако не можете, у реду, хвала Вам. Да ли бисте знали у ком периоду Ви идете, да ли је то било пре минског поља или после минског поља у ту војну команду да оверавате те распореде?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је било после.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Добро, хвала Вам пуно, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, од бранилаца, нема више нико? Од оптужених, да ли има питања? Изволите, господине Деветак.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добар дан, господине Пољак, оптужени Љубан Деветак.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Добар дан.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја бих имао само пар питања за тебе. Ивице, када си ишао на посао у задругу пре минског поља, да ли си пролазио крај куће овога Девчић Миле, лимара?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Лимара?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, то је од твоје куће најближи пут за центар, за задругу, је ли тако?

Сведок ИВАН ПОЉАК: То је код овога, код Девчића.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, лимар онај, Девчић Миле како се звао.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знаш која је његова кућа?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Знам, знам, на ћошку она доле, јел?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Са дугим зидом?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте, да ли си приметио ту присуство војске у тим данима?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само конкретизујте у којим данима?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Пре минског поља, рекао сам у претходном питању.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ту, па не знам, да ли су ту били, нису, мислим да нису били ту, не знам, нису, ја сам ту пролазио, били су код мене, прекопута моје куће, али ту не.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, то сам чуо да си изјавио. Добро, хвала. Реци ми, молим те, ако сам добро разумео, ти кажеш да си 18.-ог дошао у ону стару зграду управе задруге где је била, је ли тако?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тако је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У које време си дошао? Отприлике ако знаш, рано или нешто касније?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па негде, колико је било, можда осам сати.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реци ми, да ли си тада приметио Милана Миљковића и Римара Мирослава у тој згради, тог 18.-ог?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесам, ту је Милан Миљковић се тада први пут појавио, тада сам га први пут видео. Римара сам виђао сваки дан.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, хвала. Да ли си тог јутра мене видео ту, после њих, после тебе када си дошао, затекао ме и тако даље?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Дај молим те, понови ми.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тог јутра када си мене видео ту у било које време?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, тада не, јесам видео сам Вас у овоме холу или амфору Месне заједнице, тамо када смо прешли.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Питам те за 18.-ти ујутру када си дошао на посао у стару управну зграду задруге?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи, 18.-ог?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не, нисам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, хвала. Да ли се ти сећаш брања тих јабука, грожђа и тих кукуруза, семенских, то ручно, када се то одвијало, пре минског поља или после минског поља?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да је то све вани рађено после минског поља.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала. Немам више питања, само примедбу. Температура испод нуле први пут је била 05.01.1992. године, што се може и код Метеоролошке станице у Шиду проверити, значи није било 1991. године до 05. јануара 1992. године није била температура испод минуса, а и ова је била -5, 05.01.1992. године и то добро се сећам због сејања пшенице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: 11.-ог ме господин Ивица није могао видети у простору задруге тамо, односно механичарске радионице. Исто тако, 17.-ог ме могао да види само код овога у Милићевој кући, а 18.-ог сам извадио људе, управо што спомиње да су неки људи остали. Те сам ја 18.-ог извадио из притвора. Е хвала.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Молим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта Ви кажете, господине Пољак на ове примедбе? Можете се вратити, можете да се вратите на место, господине Деветак.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Могу потврдити да је та температура -11 била сигурно, снег је био и било је и мећаве некакве, било је неподношљиво радити, то знам сигурно. А што се тиче, шта смо још рекли оно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је да га 17.-ог нисте могли видети тамо.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Је, је, то вече тог 17.-ог је то било, 17.-ог смо извучени из дворишта, то је сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 11.-ог каже није он био тамо у простору механичке радионе, односно у задрузи.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Добро, можда сам ја дан погрешно, можда је било сутрадан, можда није било 11.-ог, можда је био 12.-ог, али знам да је пар пута питао за мене, ко сам ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, даље, изволите.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Добар дан желим, оптужени Милан Радојчић.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Добар дан.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Ивице, рекао си да смо у том првом периоду сарађивали, да сам се ја коректно понашао. Кажи ми, молим те, да ли можеш донети некакав закључак, чиме сам се ја бавио у том првом периоду, тих првих петнаест, двадесет дана, месец дана, твоје виђење?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Пази ово што ја, што сам ја могао видети из мог делокруга, то је око господарства и око посла, то а шта си радио

даље тамо уз Љубана и, ту не могу ништа рећи, јер немам сазнања о томе.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Добро, хвала ти Ивице. Кажи ми да ли си чуо или видео да сам се ја нечовечно или некоректно понашао према било коме од наших мештана хрватске националности?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ниси, ево, ја могу искрено рећи. Ја сам чак и питао за неке слободне дане жена које нису могле, овај, некакве послове обавити код своје куће, зато што сам радио сваки дан, без паузе недељом и чак око њихових неких болести, овај сам, одобрио си ми да дам таквим женама, овога, слободан дан и да их ослободим, значи, на тај начин си помогао и сурађивао.

Опт. МИЛАН РАДОЈЧИЋ: Хвала лепо, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немамо слику. Изволите, господине Димитријевићу, само да видимо шта је са сликом.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Господине Пољак, оптужени Миодраг Димитријевић. Данас сте говорили да је, овај, Ловас био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знамо ни да ли нас чује, ни да ли нас види сведок, а ми њега не видимо.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Чујем Вас и видим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви нас и чујете и видите, код Вас је све у реду, а ми Вас сада не видимо.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Позовите режију да видимо зашто не видимо сведока. Изволите, чује нас сведок, чује нас.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Говорили сте да је овај Ловас гранатиран више пута, мада Ви нисте дали прецизне податке када. Ми имамо овде неке из војне евиденције неке податке да је заиста више пута гранатиран Ловас пре напада, значи у периоду негде између 01.-ог и 10.-ог, тако, па Вас питам, молим Вас, ако знате, ако се сећате, отприлике, колико је пута било гранатирање Ловаса пре напада?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Сећам се, не знам број пута, али знам точно објекти који су тада гађани, чак сам био у некаквој опасности, јер смо тамо након гранатирања силоса наших на економији, у којима је била пшеница, дан или два након тога, ишли то, скупљали и покривали смо једну зграду у којој су биле јабуке које су биле бране претходних дана. Били смо на том крову, поправљали, пошто је гранатирано, јел и онда смо, овај, опет угледали тенкове у даљини и тада смо поскакали доле са крова и побегли и након што смо

направили можда сто, двеста метара, почело је поново гранатирање истих тих силоса и онда су погођени, први пут су погођени мало више, па је нешто пшенице исцурило. Сада где је погођено у пола силоса, оно је исцурило, ето, цела та количина, цело пола силоса, њих више, има пет силоса тамо. Онда следећи пута, црква се покушавала порушити или запалити. На крају је запаљена једно два пута и не знам сада, једно четири, пет пута је било гранатирање. Докази о томе су се могли видети касније када смо вадиле шећерну репу, оне жице одмах љутке, како се развлаче путем, тога смо нашли низ комада

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Добро, хвала. Хтео бих само да Вас питам још ово, да ли, када је гранатирање било пре напада, како сте Ви заправо, Ви лично доживљавали та гранатирања, као опомену, као упозорење, као претњу, тако нешто?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесте, то је било и некакво упозорење и претња и опомена и некакав психолошки рат, да тако кажем, оно, исцрпљивање. Чак су људи једне ноћи отишли у Илок, сви су се иселили, да би тамо било пребукирано, па су се вратили након два, три дана назад, управо због те нервозе која је била створена. Ето, не знам шта бих рекао више.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала, немам више питања, госпођо председавајућа, имам само једну примедбу – у војним документима, односно Оперативном дневнику тамо за Товарник, пише да су борбе око Товарника вођене око тридесет дана тамо, а оптужени не зна да је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није ово оптужени.

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Опростите, молим Вас, а сведок не зна уопште да је била организирана одбрана Товарника.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље, има ли још неко од оптужених питања?

Опт. МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Спомињали сте тог Бастају, да ли би могли мало боље да га опишете?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Кога?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Тог Басту, Бастају, како сте рекли.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па био је човек, тако, средњег раста, мало гојазнији, куждраве косе, не знам, то је онако што могу да се сада након двадесет година сетити.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Када је то било у односу на напад на село, ког дана?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам точно када је то било, али то је било неких два, три дана иза напада.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Рекли сте да сте 11.10. били у дворишту задруге. Да ли сте видели браћу Павлић тада?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Јесам.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли су тог дана доведени у задругу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Молим?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли су тог дана доведени у задругу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да јесу, да су они тамо кратко били и онда су некуд одведени.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Пре него што су их довели, да ли је било и неке пуцњаве ту у задрузи и око задруге?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па наводно да су њих довели, да су их нашли, не знам колико је то све исценирано, шта је ту било, да су их нашли на тавану, да су, не знам, да се онда пуцало и да су их привели.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: А зашто кажете исценирано?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Зато што је било речено да се подизао цреп, овај на кући па да су се спремали пуцати или шпијунирали, не знам, то је прича између нас.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: А Ви знате да није дизан цреп?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Молим?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: А Ви знате да није дизан цреп и да није пуцано?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не могу то знати, јер нисам ни био тамо. Ја сам дошао када су они већ били доведени.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли знате 10.-ог, до колико сати је трајао напад, отприлике, 10.10.?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Када је започео или колико је трајало?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Колико је трајао, до колико?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па трајало је до навече, значи ујутру када је почело, пола осам, осам, када је, тако некако и ја сам на крају дана

био, овај, што је стигло до мене и ја сам тада био позван у задругу, негде око пола пет, пет поподне, не знам точно.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли знате и да ли сте видели колико је људи у том нападу погинуло?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисам ја то могао видети, јер сам ја био код своје куће и ишчекивао сам долазак људи који су требали стићи, тако да нисам могао видети ништа.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Брат, тај Ваш брат Дарко Пољак, да ли има још једног брата?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Он је мој братић, да, има још један, он има свог брата.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Никица?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Никола, да.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли Вам је познато да је пре напада на село дотерао тенк у Ловас?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Је.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли знате, чији је то тенк био?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па тенк ЈНА, ваљда.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли познајете Бранка Божића?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ми реците, када је био тај тенк и да ли је био на дан напада у Ловасу тај тенк?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Није, то је било раније.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када раније?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам точно, али можда једно пет дана, само када је Товарник нападнут, Товарник је нападнут нешто раније.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И шта је било са тим тенком?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Он је превезен ваљда у Илок, колико ја знам и касније је, шта, остао је тамо ваљда, тражила се предаја тенка ваљда и након тога је уследио она евакуација становништва и тај тенк је тамо остао до заузимања Илока.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли познајете Бранка Божића?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Познајем.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Када сте њега први пут видели у селу?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Њега сам видео, не знам, други дан, трећи у селу, али пуно га нисам виђао касније.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Добро, хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље од оптужених, нема нико? Изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Ја бих само замолила да у контексту овога што сте рекли данас, рекли сте за извођење радног вода, то је било у дворишту, Деветак је дошао са Ђуром Продановићем да би извукао тај вод. А онда кажете, овај, једни су одатле после одведени, накнадно, једни су одведени у минско поље, а други су убијани по селу. Сада само да ли можете да ми објасните, шта је то значило када кажете, шта то значи по Вама то да је Деветак извукао, дошао и извукао тај вод, Вас и друге? Из које ситуације, из чега Вас је извукао?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па извукао нас је, на крају, знамо све о томе, је ли, извукао нас је из тог пакла који се касније догодио људима који су остали, извукао нас је из дворишта и одвео, јел, као радни вод, на некакво сигурније место.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли имате сазнање да је, значи постојало знање о томе шта ће се догодити?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисмо знали у почетку, уопште нисмо знали. Тај први улазак у село у чишћење, хајде то смо знали да ће бити, има неки као критериј који је, овај, такав, како је то донесено, не знам, није ни битно сада, али, овај, да ће се ово десити људима, ово нисмо могли претпоставити.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли имате неко сазнање да је неко други знао?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисан Вас разумео.

НАТАША КАНДИЋ: Ја Вас поново враћам на оно што кажете. Ви кажете, Деветак је дошао и извукао радни вод. Сада сте додали и рекли – извукао нас је на сигурније место.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли то Вама казује да је он нешто знао да ће се догодити?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Из тога нешто произлази да је он могао спасити, сада неколико људи, ево нас седамнаест изабрао је, не знам који је, да ли је било сазнања, да ли је он знао или није, тешко ми је рећи.

НАТАША КАНДИЋ: Али, сада сте рекли, он је изабрао. Шта то значи?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Госпођо, хоћете само мало ближе микрофону, не чујем Вас.

НАТАША КАНДИЋ: Сада сте рекли, он је изабрао, па сте употребили реч «да спаси некога». Од чега?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Видите, након свега тога, све знамо и сада могу ја другачије говорити. У том тренутку нисам знао куда идем, значи нисам знао да ли ме спашава или, јер сам мислио да ће ти људи исто бити некуд распоређени, можда ће ту ноћас спавати, па ће, не спавати, нисам могао уопште претпоставити шта ће бити.

НАТАША КАНДИЋ: Значи да Ви то сада накнадно тумачите? Реците ми, када кажете, издвојио је, како је он то издвојио, да ли је показао руком или гласно изговарао нека имена, на који начин је издвојио?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Издвојио, заповедник који је рекао да се иступи из, да радни вод иступи из строја, а нас двојица смо мало заостали пошто нисмо знали да ли смо и ми тај вод или нисмо, није садани битно, јер он је нама рекао, шта вас двојица чекате, тако је рекао.

НАТАША КАНДИЋ: Ти који су издвојени, сви су били тај неки радни вод, они који су радили у задрузи, је ли тако?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли је било још некога ту да је накнадно придружен вама, радном воду?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да су ту придружени ови људи који су одржавали агрегат, који је снабдевао електричном енергијом полицију тамо мислим да, не знам кога још.

НАТАША КАНДИЋ: Како су они придружени?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па, имали су смене, они су радили у сменама код агрегата и онда су имали некакво време када требају отићи на радно место, када се треба овај други вратити. И онда мислим да су тако враћени.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, а да ли сте Ви били у дворишту када су ове друге групе кренуле или остајете при ономе да сте само видели прву групу од десеторо како излазе из дворишта?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ту прву групу смо видели, а остале нисмо видели.

НАТАША КАНДИЋ: Данас сте споменули да сте Ви били на испитивању у полицији.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Да.

НАТАША КАНДИЋ: Када, ко Вас је позвао и ко Вас је испитивао?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам точно када је то било, то је било већ у дванаестом месецу, тамо негде, другом половином дванаестог

месеца и не знам више како се звао заповедник полиције који ме је испитивао или ко је већ испитивач био, не знам.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, то је значи било касније. Још нешто, рекли сте да нисте били на састанку 11.10., али да сте чули о том састанку. Да ли је тако?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Тако је.

НАТАША КАНДИЋ: Шта сте чули, шта је био предмет тог састанка, о чему се разговарало на том састанку?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па пазите, то је било више у једном амфору, да тако кажем, уствари прекопута ове радионице, то је било ту и скупило се цивилног становништва одређени број, не знам ни ја тамо, педесет, сто, колико их је било. Ја сам дошао, не знам, нисам био точно, знам углавном да сам дошао касније, када је то већ било завршено. Онда сам ја питао шта се причало и онда се рекло сељанима шта их чека даље, не знам, организација села.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли сте чули ко је причао о томе, ко је говорио о тој организацији шта их чека?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Мислим да је Ђуро Продановић тада говорио.

НАТАША КАНДИЋ: Када сте Ви чули и да ли сте уопште Ви чули, добили то сазнање, да је у селу успостављена нека цивилна власт?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Не знам ја о томе не бих могао пуно причати, јер могу само измишљати нешто, пуно не знам о томе.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, немам више питања, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само пар још питања, господине Пољак. Рећи ћете ми, помињали сте неку спаљену кућу овог Ходака. Да ли сте тог 10.10.1991. године видели још негде спаљене куће?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Нисам видео, него сам видео из мог дворишта како је сукљао дим из једне куће која је била, горела преко улице, али колики је то дим био велик да једноставно се то видело из даљине, путујући од моје куће до тамо радионице, нисам видео ниједну другу кућу да је горела.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми само, помињали сте једног момента оца и браћу Лукетиће. Где сте Ви њих видели задњи пут, Петра, Ђуку и Анту Лукетића?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Ја њих готово нисам ни видео, они су били, изгледа, од првих дана затворени и то не знам ни где су покупљени, ја мислим да су они њих од куће довели, негде у некакав смештај и ја њих уопште нисам видео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, да ли за било које лице које је страдало у Ловасу, имате нека конкретна сазнања о начину страдања?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Немам никаква конкретна сазнања, ја једино, Мато Сабљак који је одведен једанпут из винограда и тада се више није вратио. Њега до данас нису нашли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, он нам и није предмет оптужења. И само ми још једно питање реците, да ли је Милан Радојчић имао неки свој простор, неку канцеларију и где Ви то њега сусрећете, виђате и тако даље?

Сведок ИВАН ПОЉАК: Па, свако јутро смо се виђали у тој просторији за распоред, а он је у ту просторију само долазио, значи са некаквим планом, распоредом за следећи дан или то јутро. Мислим да смо ујутру правили распоред за дан, већ је ваљда договорено шта би се радило и дошло се само тамо овај још и договарао са нама извођачима послова, а негде је имао канцеларију, да ли у управној згради тамо задруге или где, не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, у реду. Захваљујем Вам се господине Пољак што сте се одазвали да сведочите.

Сведок ИВАН ПОЉАК: Хвала и Вама.

Довршено сведочење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одјављујемо се са Жупанијским судом у Вуковару.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Само у вези овог Вашег јулског одређивања претреса. Ја збиља судија имам раније заказано за 04. и 05. главне претресе пред Вишим судом, дајем завршну реч тако да збиља не могу те дане да обезбедим замену, радо бих, али нема ко да је плати, просто речено. Мене брањеник већ неко време не плаћа, нема могућности тих, ја ово радим по инерцији да не бих угрозио поступак, а и интересантан ми је правно предмет, али збиља да још и плаћам замену за то, не могу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, видећемо.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Просто, ако треба, ја ћу доставити доказ о заказаним претресима, не могу да дођем тих дана, врло радо, мислим, никада нисам изостао за ове три године ни са једног претреса, тако да молим Вас да то имате у виду. Ја знам да су и друге колеге имале проблеме са тим.

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Ја само врло кратко, што је колега Налић говорио. Ми који бранимо овде по службеној дужности, ми смо плаћено у закашњењу преко годину и по дана, а сада ја сам на прошлом претресу што је био у петак молио да то суђење не буде у те дане и Ви сте ми рекли да ја нећем некога ко ће ме замењивати. Ово што је рекао колега Налић, ко ће замењивати адвоката по службеној дужности коме држава не плаћа више од годину и кусур дана. Видите, то су овако озбиљни проблеми, а сада да не причам о томе да ипак, то је требало на време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам писала председнику суда поводом тога.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: То једино да се не појавимо на суђењу, да знамо судија, судија, само молим Вас, извините секунд, ја сам, већ имам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви знате да до мене није, то плаћање.

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Не то плаћање, него Вам говорим сада о овом суђењу у јулу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко Вас иначе мења када сте заузети?

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Колеге, али ако су сведоци.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес СЕ ПРЕКИДА у 13,06 часова и наставак одређује за дан:

**24. мај 2011. године,
са почетком у 9,30 часова.**

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА